

Dosarul nr. 2rh-137/21
2-17205092-01-2rh-07122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. O. Cojocaru, V. Cotorobai, M. Anton)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. S. Filincova, Iu. Bejenaru, G. Stratulat)

ÎNCHEIERE

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de Nicolae Cojocaru,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Cojocari
împotriva lui Nicolae Cojocaru cu privire la încasarea compensației bănești cu titlu
de contribuție adusă la îmbunătățirile imobilului,
împotriva încheierii din 07 iulie 2021 a Curții de Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă:

La 08 septembrie 2017, Tatiana Cojocari a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Nicolae Cojocaru, solicitând atribuirea unei sulte bănești din suma
cheltuită pentru îmbunătățirea bunului imobil din comuna Băcioi, str. XXXXX,
mun. Chișinău, precum și procurarea mobilierului în casă, în sumă totală de
18479841 de lei, care constituie jumătate din suma cheltuită.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că în perioada mai 2004-03 august
2007 s-a aflat în relații de concubinaj cu Nicolae Cojocaru, iar la 03 august 2007 au
înregistrat căsătoria. Prin hotărârea din 15 iunie 2011 a Judecătoriei Botanica, mun.
Chișinău, căsătoria a fost desfăcută.

Totodată, a menționat că, atât în perioada concubinajului, cât și a căsătoriei cu
pârâtul au construit casa de locuit în mun. Chișinău, com. Băcioi, str. XXXXX,
îmbunătățind esențial starea imobilului. În acest sens au fost procurate materiale de
construcție, au fost achitați muncitorii. La fel, au fost achiziționate bunurile aflate în
casă și anume paturi în toate odăile, set de dulapuri, set de bucătărie, suportând în
acest sens cheltuieli în mărime de totală 36959682 de lei.

Reclamanta a precizat că, banii achitați pentru îmbunătățirea imobilului și
pentru mobilier au fost împrumutați de la rude și de la Ruslana Haritonova, ceea ce
se confirmă prin recipise.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a
respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana
Cojocari împotriva lui Nicolae Cojocaru cu privire la încasarea compensației bănești
cu titlu de contribuție adusă la îmbunătățirile imobilului.

Prin decizia din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Tatiana Cojocari și s-a casat hotărârea din 02 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Cojocari și s-a încasat din contul lui Nicolae Cojocaru în beneficiul Tatiane Cojocari suma de 184798 de lei cu titlu de cheltuieli pentru îmbunătățirea bunului imobil din comuna Băcioi, str. XXXXX, mun. Chișinău; s-a încasat de la Nicolae Cojocaru în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 5543,94 de lei, taxa de stat de care apelanta a fost scutită la declararea apelului.

Prin încheierea din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Nicolae Cojocaru, reprezentat de avocatul Adrian Crețu, împotriva deciziei din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 07 decembrie 2021, Nicolae Cojocaru a depus, în temeiul art.449 lit.b) Cod de procedură civilă, cerere de revizuire împotriva încheierii din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea revizuirii, casarea integrală a încheierii cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de recurs pentru examinarea recursului în alt complet de judecători cu admiterea recursului.

În motivarea cererii de revizuire, revizuentul a invocat că, după emiterea încheierii instanței de recurs, i-au devenit cunoscute circumstanțe și fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior și nici nu ar fi avut posibilitatea de a le cunoaște.

Revizuentul a susținut că, a efectuat reconstrucția și renovarea bunului imobil din mun. Chișinău, com. Băcioi, str. XXXXX, procurat de el în anul 2001. În perioada anilor 2001-2004 au fost angajate mai multe persoane (muncitori) pentru efectuarea lucrărilor de construcție, cât și pentru instalarea rețelelor de apă, instalarea rețelelor de canalizare, instalarea caloriferelor, montarea obiectelor sanitare etc. Materialele de construcție au fost procurate de la persoane juridice și fizice. Din sursele sale financiare a achitat muncitorii pentru lucrările de reconstrucție și renovare a bunului imobil în litigiu.

La sfârșitul lunii octombrie, anul 2011, a primit de la Cristina Smith (anterior Voitcov), care are domiciliul permanent în Statele Unite ale Americii, prin intermediul poștei, un plic în care se aflau mai multe documente (înscrisuri). Printre aceste documente erau două recipise, semnate de Nicolai Voitcov, certificatul de deces pe numele ultimului, etc. Din conținutul recipiselor a aflat că Nicolai Voitcov încă în anii 2002-2003 a întocmit și semnat aceste înscrisuri. Astfel, conform înscrisului din 25 martie 2002, Nicolai Voitcov, locuind în acea perioadă în Republica Moldova, i-a vândut pentru construcția casei de locuit, situată în com. Băcioi, str. XXXXX, mun. Chișinău, materiale de construcție și alte obiecte de construcție. În rezultatul acestei tranzacții, Nicolai Voitcov a primit suma de 22820 de lei. Iar conform recipisei din 24 decembrie 2003 rezultă că, Nicolai Voitcov în lunile septembrie - decembrie 2003, a efectuat în casa din mun. Chișinău, com. Băcioi, str. XXXXX, lucrări de instalare a rețelelor de apă rece și caldă; a instalat caloriferele; a instalat rețelele de canalizare; a montat obiectele sanitare, efectuând și lucrări de construcție. Pentru efectuarea lucrărilor nominalizate, Nicolai Voitcov

a primit suma de 15200 de lei. Or, Nicolai Voitcov fiind plecat peste hotarele țării cu mult timp în urma, fiica Cristina nu l-a informat despre întocmirea și semnarea acestor recipise și corespunzător nu i le-a transmis. Cristina Smith (Voitcov), fiica lui Nicolai Voitcov, a decis să-l informeze despre decesul tatălui, expedind scrisoarea și recipisele nominalizate. Despre acest fapt nu a cunoscut și nici nu putea cunoaște la momentul examinării cauzei, deoarece Nicolai Voitcov nu i-a comunicat despre întocmirea și semnarea acestor recipise, cât și altor persoane, acesta fapt fiind cunoscut doar de Nicolai Voitcov, iar în lunile august – septembrie 2021, au devenit cunoscute și fiicei lui Nicolai Voitcov. Cu atât mai mult, ei nu cunoșteau despre demararea procedurilor judiciare. Având în vedere că, nu a cunoscut și nici nu putea să cunoască despre aceste circumstanțe, iar aceste fapte (circumstanțe) influențează esențial soluția dată de către instanța de recurs, în temeiul art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, a pretins că, încheierea instanței de recurs din 07 iulie 2021 urmează a fi revizuită.

Revizuentul a mai menționat că, la efectuarea lucrărilor de reconstrucție și renovare a imobilului în litigiu, care s-au efectuat în perioada anilor 2001-2004, l-a angajat în calitate de diriginte de șantier pe Valeriu Bizniuc, corespunzător specialist în construcții, licențiat, ceea ce rezultă și din procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor de construcție. Peste aproximativ trei luni de la emiterea încheierii din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție, i-au devenit cunoscute și circumstanțe/fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior și nici nu a avut posibilitatea de a le cunoaște. În luna ianuarie 2017, dirigintele de șantier, Valeriu Bizniuc, a expediat o informație în adresa organelor competente privitor la recepția casei, din care rezultă că, a supravegheat efectuarea lucrărilor de reparație și reconstrucție a casei de locuit, care-i aparține. În informație s-a indicat că lucrările de reparație și reconstrucție la bunul imobil menționat s-au efectuat în perioada anilor 2001-2004 și anume: reparația casei de locuit, lit. „A”, anii 2001-2002; construcția anexelor „A1” și „A2” în anul 2003; construcția anexelor „a1”, „a2” (garaj, șură), în anul 2002; construcția verandei de vara, luna marne 2004. Lucrările de construcție au fost efectuate de către o brigadă de muncitori din com. Băcioi, mun. Chișinău, aceștia fiind Mihail Petrachi, Vladimir Petrachi, Larisa Lazar și Alexandru Tulba. Referitor la întocmirea și expedierea acestei informații organelor competente, dirigintele de șantier nu l-a informat. Dirigintele de șantier nu era obligat să-l informeze pe beneficiarul imobilului despre cele menționate mai sus, necunoscând în același timp despre faptul demarării procedurilor judiciare, inițiate peste o perioadă atât de mare după finisarea lucrărilor de reconstrucție a imobilului în litigiu.

Copia cererii de revizuire a fost expediată intimătei la data de 15 decembrie 2021, conform scrisorii de însoțire (Vol.II, f.d.26) și a fost recepționată la 24 decembrie 2021, conform avizului de recepție (Vol.II, f.d.28).

Verificând materialele dosarului în raport cu criticile formulate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de Nicolae Cojocar este inadmisibilă, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de

apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Mai mult, niciun participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza *Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda*, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza *Eriksson vs Suedia*, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza *Pönkä vs Estonia*, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Art. 446 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă statuează că, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Colegiul relevă că, prin hotărârea din 02 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Cojocari împotriva lui Nicolae Cojocaru cu privire la încasarea compensației bănești cu titlu de contribuție adusă la îmbunătățirile imobilului (Vol.I, f.d.115, 119-123).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 22 octombrie 2020, corectată prin încheierea din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a admis apelul declarat de Tatiana Cojocari și a casat hotărârea din 02 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a emis o nouă hotărâre prin care a admis cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Cojocari, și a încasat din contul lui Nicolae Cojocaru în beneficiul Tatiane Cojocari suma de 184798 de lei cu titlu de cheltuieli pentru îmbunătățirea bunului imobil din comuna Băcioi, str. XXXXX, mun. Chișinău; a încasat de la Nicolae Cojocaru în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 5543,94 de lei, taxa de stat de care apelanta a fost scutită la declararea apelului (Vol.I, f.d.198-205, 207-208).

Prin încheierea din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Nicolae Cojocaru, reprezentat de avocatul Adrian Crețu, împotriva deciziei din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău (Vol.I, f.d.239-244).

Colegiul reiterează că, revizuentul adresând cererea de revizuire Curții Supreme de Justiție, a solicitat admiterea revizuirii, casarea integrală a încheierii cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de recurs pentru examinarea recursului în alt complet de judecători cu admiterea recursului (Vol.II, f.d.1-8).

Însă, conjunctura redată *supra* determină posibilitatea părții de a depune cerere de revizuire, la instanța de apel și anume Curtea de Apel Chișinău, conform competenței specificate la art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, care prevede expres că cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a casat hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri judecătorești (Vol.I, f.d.198-205, 207-208).

De altfel, conform jurisprudenței constante a Curții Europene, îndepărtarea de la principiul securității juridice este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Ryabykh vs Rusia, hotărârea din 24 iulie 2003, § 52; cauza Pravednaya vs Rusia, hotărârea din 18 noiembrie 2004, § 25; cauza Giuran vs România, hotărârea din 21 iunie 2011, § 30).

Competența instanțelor superioare de a casa și de modifica hotărâri judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Nikitin vs Rusia, hotărârea din 20 iulie 2004, § 54-61; cauza SC „Textinc” SA vs România, hotărâre din 6 februarie 2018, § 24).

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că Curtea Supremă de Justiție nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de Nicolae Cojocaru, or, competență să examineze revizuirea este Curtea de Apel Chișinău.

De altfel, în rezultatul modificărilor operate la art. 446, art.448 din Codul de procedură civilă, prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 17 din 05 aprilie 2018, încheierile judecătorești, care nu se referă la fondul cauzei, nu se supun revizuirii.

În același context, legislatorul a exclus competența Curții Supreme de Justiție de a examina cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității.

În textul art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă se distinge că încheierea de inadmisibilitate nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Colegiul iterează că, prin încheierea din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul prevăzut la articolul 433 lit. a) Cod de procedură civilă, a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Nicolae Cojocaru, reprezentat de avocatul Adrian Crețu (Vol.I, f.d.239-244).

În conformitate cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Deși, legislatorul nu a exemplificat împrejurările când o instanță de revizuire trebuie să pronunțe o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, practica judiciară constantă, denotă că o cerere de revizuire poate fi

declarată inadmisibilă, atunci când nu a fost depusă în termenele prevăzute la art. 450 Cod de procedură civilă sau a fost declarată de persoanele care nu sunt în drept să declare revizuire, când nu sunt respectate condițiile de formă din art. 451 Cod de procedură civilă sau în cazul în care revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Colegiul menționează că, legislatorul nu a prevăzut o împuternicire expresă a instanței de revizuire de control judiciar asupra încheierii de inadmisibilitate.

Din considerentele redate și în corespundere cu prevederile art. 446, 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, revizuirea depusă de Nicolae Cojocaru urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, 446, 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Nicolae Cojocaru împotriva încheierii din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Cojocari împotriva lui Nicolae Cojocaru cu privire la încasarea compensației bănești cu titlu de contribuție adusă la îmbunătățirile imobilului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat